

Αθήνα, 5 Δεκεμβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ & ΑΚΕ

Προς : - τον Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας
- τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών

Θέμα: «ΔΕΗ-Παράγωγα : Οι ζημιές στους λογαριασμούς των καταναλωτών, τα κέρδη στους λογαριασμούς των προμηθευτών»

Όπως είναι γνωστό, τα τελευταία χρόνια, οι λογαριασμοί ηλεκτρικού ρεύματος στην Ελλάδα διαμορφώνονται μέσω μιας ποικιλίας χρωματιστών τιμολογίων, τα οποία παρουσιάζονται ως εργαλεία ευελιξίας αλλά στην πράξη οδηγούν σε αβεβαιότητα και οικονομική πίεση για τα νοικοκυριά. Η κυβέρνηση εισήγαγε τα «χρωματιστά» τιμολόγια ρεύματος όχι για να προσφέρει επιλογές, αλλά για να δημιουργήσει ένα περίπλοκο σύστημα που λειτουργεί ως «τέλειο» άλλοθι. Η πολυμορφία των τιμολογίων, στην πραγματικότητα κρύβει την ανοχή της στο αδιαφανές και ανεξέλεγκτο πλαίσιο υπερτιμολόγησης της αγοράς, μετακυλίνοντας την ευθύνη της επιλογής στον καταναλωτή, οδηγώντας τον σε μια μόνιμη κατάσταση σύγχυσης και μετατρέποντας τον σε «θύμα» και «ένοχο» ταυτόχρονα, αφού δεν «κατάφερε» να επιλέξει το σωστό.

Η ΔΕΗ, όμως, συγκεντρώνει αυτά τα συμβόλαια προμήθειας και τα αξιοποιεί ως βάση για συναλλαγές στην αγορά παραγώγων. Η λογική, όσων «τζογάρουν» στα παράγωγα και προφανώς η λογική και της ΔΕΗ, είναι ότι, επειδή οι τιμές χονδρικής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου μεταβάλλονται έντονα, η εταιρεία χρησιμοποιεί συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και συμβόλαια ανταλλαγής (swaps) για να «κλειδώνει» ένα μέρος του κόστους ή των μελλοντικών εσόδων της. Έτσι επιχειρεί να μειώσει τον κίνδυνο αιφνίδιων αυξήσεων.

Ωστόσο, η πρακτική αυτή δεν είναι πάντα κερδοφόρα ή έστω ουδέτερη : αν οι τιμές κινηθούν πολύ διαφορετικά από τις προσδοκίες, τα παράγωγα δημιουργούν μεγάλες ζημιές, οι οποίες τελικά αντανakλώνται στους λογαριασμούς των καταναλωτών. Το 2021 τα κέρδη από τα παράγωγα (αντιστάθμιση θέσεων) ήταν € 244εκ. ενώ το 2023 ήταν κέρδη € 23 εκ.

Άλλωστε, τον μεγάλο κίνδυνο εκτροπής τον παραδέχεται, χωρίς ντροπή, ακόμα και η Διοίκηση της ΔΕΗ. Στη σελ. 28 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης για το 2024, αναφέρεται : «... ο Όμιλος και οι Μητρική Εταιρεία έχουν υιοθετήσει πολιτικές διαχείρισης ... για την αντιστάθμιση του κινδύνου τιμών ... Οι δραστηριότητες αντιστάθμισης συνήθως περιλαμβάνουν τη χρήση παραγώγων μέσων ... Ωστόσο, η

έκθεση σε αυτούς τους κινδύνους δεν έχει εξαλειφθεί πλήρως και ενδέχεται να μην επιτυγχάνεται η επαρκής αντιστάθμιση της μεταβλητότητας των τιμών των ενεργειακών αγαθών και των τιμών στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ... » Δηλαδή, η διοίκηση παρά το ότι γνωρίζει ότι τα παράγωγα μέσα δεν αντισταθμίζουν οπωσδήποτε τους κινδύνους, συνεχίζει να τα χρησιμοποιεί. Ίσως πρόκειται για καθαρό εθισμό(!), φαινόμενο που χρήζει και άλλου είδους διερεύνησης και παρέμβασης.

Την ίδια περίοδο, ο Όμιλος εμφάνισε καθαρά κέρδη 206 εκατ. ευρώ το 2023 και υπερδιπλάσια κέρδη 426 εκατ. ευρώ το 2024, ενώ η διαχρονική εκμετάλλευση των χειμαζόμενων καταναλωτών, οδήγησε σε καθαρή κερδοφορία 200 εκατ. ευρώ και το Α' εξάμηνο του 2025, γεγονότα που εντείνουν την αίσθηση ότι οι κίνδυνοι και οι απώλειες επιβαρύνουν κυρίως τους πολίτες, ενώ τα κέρδη παραμένουν στον πάροχο.

Αντίθετα, σε άλλες χώρες της Ε.Ε., όπως η Γερμανία, η Αυστρία και οι Σκανδιναβικές χώρες, εφαρμόζονται εναλλακτικά μοντέλα που, χωρίς να είναι τέλεια, φαίνεται ότι περιορίζουν τις ακραίες στρεβλώσεις, δεδομένου ότι τα διαφανή χρηματιστήρια ενέργειας και οι αυστηρότεροι μηχανισμοί εποπτείας, εξασφαλίζουν ότι οι ζημιές δεν μετακυλίνουν μονομερώς στους καταναλωτές.

Όμως, το πρόβλημα είναι ακόμα πιο σύνθετο. Έχει περιέλθει σε γνώση μας, ότι τον Αύγουστο φέτος, οι μεγάλοι προμηθευτές αγόρασαν ενέργεια πληρώνοντας μόνο 262 εκ. €, ενώ εισέπραξαν 612 εκ. € από τους καταναλωτές – κέρδισαν δηλαδή 350 εκ. € μέσα σε ένα μήνα, από τους λογαριασμούς του ηλεκτρικού! Αυτή η μεθόδευση είναι αποτέλεσμα του τρόπου τιμολόγησης, όπου οι τιμές για τον καταναλωτή δεν ακολουθούν πιστά τις στιγμιαίες τιμές χονδρικής, αλλά επαναδιανέμουν το κόστος και τον κίνδυνο (μέσω των έγχρωμων τιμολογίων και των χρηματοοικονομικών παραγώγων) υπέρ των εταιρειών.

Δηλαδή, οι εξαθλιωμένοι, οικονομικά Έλληνες καταναλωτές, πληρώνοντας τιμές που δεν αντιστοιχούν στο πραγματικό κόστος παραγωγής του ρεύματος εκείνη τη στιγμή, χρηματοδοτούν τα κέρδη και καλύπτουν τις ζημιές από τα παράγωγα, εν μέσω ενεργειακής φτώχειας. Το μηνιαίο κέρδος των 350 εκατ. ευρώ αντιστοιχεί σε περιθώριο κέρδους 133%, ποσοστό που δεν δικαιολογείται από κανένα λειτουργικό κόστος ή επενδυτικό ρίσκο, ή διοικητική ή επιχειρηματική ικανότητα. Είναι ξεκάθαρο, πλέον, ότι η ΔΕΗ και οι λοιποί μεγάλοι πάροχοι ανακάλυψαν ένα χρυσωρυχείο : τον ελληνικό λαό και απλά διαγκωνίζονται μεταξύ τους για το βαθμό εκμετάλλευσής του.

Τα παραπάνω αποτυπώνουν ξεκάθαρα την τραγική παραμόρφωση της ελληνικής αγοράς ενέργειας, κάτι που σχετικά εύκολα αποδεικνύεται και από απλές αριθμητικές πράξεις. Σύμφωνα με τους δικούς μας συντηρητικούς υπολογισμούς και εκτιμήσεις, το ετήσιο όφελος των προμηθευτών ανέρχεται σε τουλάχιστον 6,5 δισεκ. €. :

- Με δεδομένο ότι : α) Η Ετήσια Ζήτηση Ηλεκτρικής Ενέργειας για το 2024 ήταν : 51,8 TWh = 51,8 δισεκατ. KWh (στοιχεία ΑΔΜΗΕ - Πίνακας 2) και β) Η Τιμή Χονδρικής για το 2024 ήταν: 105,95 € / MWh=0,10595 € / KWh (στοιχεία ιστοσελίδας BusinessEnergy – Πίνακας 3),

τότε, **το συνολικό κόστος χονδρικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από όλους τους προμηθευτές για το 2024, ήταν : 51,8 δισεκ. KWh X 0,10595 € = 5.488.210.000 €, δηλαδή περίπου 5,5 δισεκ. € (εκτίμηση).**

- Παρομοίως, με δεδομένο ότι η Μέση Λιανική Τιμή διάθεσης προς τα Νοικοκυριά ήταν τουλάχιστον 0,227 € / KWh (στοιχεία Eurostat 2024 – Πίνακας 4),

τότε, **η συνολική αξία λιανικής πώλησης προς καταναλωτές της ηλεκτρικής ενέργειας όλων των προμηθευτών για το 2024, ήταν : 51,8 δισεκ. KWh X 0,227 = 11.758.600.000 €, δηλαδή περίπου 11,8 δισεκ. € (εκτίμηση).**

Διαφορά (Λιανική–Χονδρική) = 11,8 – 5,5 = 6,3 δισεκ. €, δηλαδή απόδοση 115%

Φυσικά, η διαφορά αυτή δεν είναι «καθαρό κέρδος προμηθευτών», δεδομένου ότι περιλαμβάνει αμοιβές δικτύου, φόρους, λειτουργικά κόστη, ΑΠΕ, και λοιπά έξοδα, ωστόσο, είναι ενδεικτική του μεγέθους της εκμετάλλευσης.

Η κυβέρνηση έχει λοιπόν καθήκον να θέσει άμεσα όρια στα κερδοσκοπικά περιθώρια και να εφαρμόσει ευρωπαϊκές πρακτικές προστασίας. Η ανοχή της προς πρακτικές που ευνοούν - «βρέξει - χιονίσει» - μόνο τους ισχυρούς τζογαδόρους του κλάδου και όπου οι πολίτες μετατρέπονται σε «σιωπηρούς χρηματοδότες» των κινδύνων που αναλαμβάνουν ασύστολα και ανεξέλεγκτα τα στελέχη της κάθε επιχείρησης, πρέπει άμεσα να σταματήσει.

Όμως, πιθανότατα υπάρχουν και χειρότερα. Στη σελ. 603 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης ΔΕΗ 2024, αναφέρεται ότι : *«Την 31 Δεκεμβρίου 2023, οι θέσεις πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του Ομίλου περιλάμβαναν, εκτός από τις θέσεις πώλησης της Μητρικής εταιρείας ... με μεγάλους τελικούς καταναλωτές, και το PPA που έχει συνάψει θυγατρική της ΔΕΗ με μέτοχο μειοψηφίας. Το συμφωνητικό αυτό είναι μεταβλητής τιμής καθ' όλη την διάρκειά του και η περίοδος ανταλλαγής τιμής είναι για διάστημα 15 ετών, η οποία αρχίζει εφόσον πληρωθούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις.»*

Αυτό σε απλά ελληνικά, προφανώς σημαίνει ότι μία θυγατρική της ΔΕΗ, έχει υπογράψει μία μακροχρόνια συμφωνία (PPA - Power Purchase Agreement), με έναν συγκεκριμένο αγοραστή (δηλ. τον μέτοχο μειοψηφίας), προκειμένου να του πουλήσει ρεύμα για 15 χρόνια.

Το κρίσιμο σημείο είναι ότι η τιμή πώλησης είναι μεταβλητή, που σημαίνει ότι η τιμή διαμορφώνεται συνεχώς, πιθανόν βασισμένη στις ανατιμήσεις της χονδρικής αγοράς.

Αυτό, όμως, έχει σαν αποτέλεσμα :

- **Ο Μειοψηφικός Μέτοχος (ο αγοραστής) να κερδίζει**, γιατί εξασφαλίζει παροχή ρεύματος για 15 χρόνια χωρίς να παίρνει τον κίνδυνο των ανατιμήσεων. Αγοράζει σε "μεταβλητή τιμή", αλλά αυτή η τιμή είναι πιθανόν προνομιακή και σίγουρα χωρίς τα "έξτρα" κόστη που πληρώνουν οι απλοί καταναλωτές (π.χ. τα παράγωγα, τα έξοδα, κλπ).
- **Η ΔΕΗ (ο πωλητής) να χάνει**, γιατί δεσμεύεται να πουλάει σε μια μεταβλητή τιμή για 15 χρόνια, αναλαμβάνοντας ολόκληρο τον κίνδυνο των ανατιμήσεων στο μέλλον. Ωστόσο, αυτό γίνεται μέσω μιας θυγατρικής, απομονώνοντας τον κίνδυνο εκτός της κεντρικής εταιρείας.

Άγνωστο, ωστόσο, παραμένει εάν αυτός ο μειοψηφικός μέτοχος είναι ιδιωτική εταιρεία ή κάποιο «φιλικό» fund, αν και η μετοχική σύνθεση με 30.06.2025 παρέχει κάποιες ενδείξεις (Πίνακας 5), όπως επίσης και το γιατί η ΔΕΗ αναλαμβάνει τόσο μεγάλο κίνδυνο για χάρη του.

Ύστερα από τα παραπάνω,

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός :

1. Τι μέτρα έχει λάβει το Υπουργείο ώστε να διασφαλίζει ότι η χρήση παραγώγων από τη ΔΕΗ δεν μετακυλίζει τις ζημιές στους καταναλωτές ; Έχει ερευνηθεί εάν υπάρχουν περιπτώσεις α) υπερβολικής χρήσης αυτών των παραγώγων, β) λαθών ή κακοδιαχείρισής τους, που οδήγησαν σε ζημιογόνα αποτελέσματα ; Εάν ναι, έχουν καταλογιστεί οι ευθύνες σε υπαλλήλους ή μέλη των αρμοδίων Επιτροπών Διαχείρισης Κινδύνων και Διαχείρισης Ενέργειας ή άλλα μέλη της Δοίκησης και ποιες πειθαρχικές ή άλλες κυρώσεις επιβλήθηκαν (Α' Εξάμηνο 2025 ζημιές €61,4 εκ σελίδα 128 Χρηματοοικονομικής έκθεσης);
2. Γιατί η Ελλάδα παραμένει χωρίς μηχανισμούς προστασίας αντίστοιχους με εκείνους που εφαρμόζονται σε άλλα κράτη-μέλη της ΕΕ, όπου οι ζημιές των παραγώγων δεν καταλήγουν να βαρύνουν αποκλειστικά τον πολίτη ; Προτίθεται το Υπουργείο να θεσπίσει δικλίδες ασφαλείας ώστε οι ζημιές από χρηματοοικονομικά προϊόντα-καζίνο να μην φορτώνονται στα νοικοκυριά, αλλά να καλύπτονται από την ίδια την επιχείρηση και όσους ευθύνονται ;
3. Εξετάζει η κυβέρνηση να επιβάλλει έκτακτη φορολογία σε αυτά τα πραγματικά «ουρανοκατέβata κέρδη» των παρόχων και να την καταλείψει δίκαια στους καταναλωτές, ώστε να ελαφρύνει κάπως τα βάρη τους ; Σχεδιάζονται ουσιαστικές εναλλακτικές πολιτικές (ενεργειακές κοινότητες, διασυνοριακά σχήματα, πιο δίκαιη

τιμολόγηση), ώστε οι Έλληνες πολίτες να μην συνεχίσουν να πληρώνουν το κόστος πειραματισμών ;

4. Ποια είναι η θυγατρική της ΔΕΗ που έχει υπογράψει τη συγκεκριμένη συμφωνία (PPA) μεταβλητής τιμής διάρκειας 15 ετών ; Ποιός είναι ο μειοψηφικός μέτοχος-αγοραστής που αποκτά πρόσβαση σε ηλεκτρική ενέργεια με ευνοϊκούς για αυτόν όρους, μετακυλίνοντας τον κίνδυνο των μελλοντικών ανατιμήσεων στην ίδια την ΔΕΗ και τελικά στους καταναλωτές ; Με ποιά κριτήρια και κάτω από ποιές απαιτήσεις διαφάνειας επιλέχθηκε αυτός ο συγκεκριμένος μέτοχος και γιατί το συμφέρον αυτού του ιδιωτικού φορέα τοποθετείται πάνω από το δημόσιο συμφέρον, που επιβαρύνεται με τον μακροχρόνιο κίνδυνο της συμφωνίας ;
5. Ποιές διασφαλίσεις υπάρχουν ότι αυτές οι πολυετείς διαδοχικές πωλήσεις ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας, μεταξύ της θυγατρικής εταιρείας και του μειοψηφικού μετόχου, δεν δημιουργούν συνθήκες εικονικού πληθωρισμού ζήτησης και άρα ανόδου των τιμών, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τους καταναλωτές ;
6. Σε ποιους λογαριασμούς λογιστικής εμφανίζεται η διαφορά μεταξύ των θέσεων παραγώγων που εμφανίζονται στον Ισολογισμό σε σχέση με τις θέσεις των παραγώγων που εμφανίζονται στις χρηματοοικονομικές εκθέσεις (παράδειγμα το 2021 οι θέσεις παραγώγων στο Ισολογισμό είναι μία θέση €76.908εκ. ενώ στην χρηματοοικονομική έκθεση υπάρχουν 8 θέσεις (€76.908εκ., €1.402εκ., €3.402εκ, €227.277εκ., €-83.775εκ, €-14εκ.) ;
7. Πως προέκυψαν (πλήρη ανάλυση συναλλαγών) στον λογαριασμό “Αποθεματικό Από Πράξεις Αντιστάθμισης Κινδύνου Ταμειακών Ροών” το 2021 κέρδη €459.808 εκ. κέρδη εκ των οποίων λογιστικοποιήθηκαν σαν κέρδη το 2021 €244.863εκ. και το 2022 €199.634εκ.;
8. Πως προέκυψαν ζημιές (πλήρη ανάλυση συναλλαγών) στον λογαριασμό “Ζημιές από πράξεις παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων” το 2022 €254.617εκ. (σελίδα 346);
9. Πως προέκυψαν ζημιές (πλήρη ανάλυση συναλλαγών) το Α' εξάμηνο 2025 €61,4εκ από θέσεις παραγώγων σελίδα 128 χρηματοοικονομικής έκθεσης;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΑΤΣΙΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΥΝΤΑΣ

Πίνακας 1

34.ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

ΟΜΙΛΟΣ							
Αποθεματικά από πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου 2024	Συμβόλαια ανταλλαγής τιμής φυσικού αερίου	Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Ηλεκτρικής Ενέργειας	Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης φυσικού αερίου	Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Ηλεκτρικής Ενέργειας	Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	Συμβόλαια Αγοραπωλησίας Ενέργειας χρηματοοικονομικής διευθέτησης (virtual PPA)	Σύνολο
Υπόλοιπο 31/12/2023 (Χρεωστικό)/Πιστωτικό	(7.774)	-	(63.551)	174.705	(7.297)	986	97.068
Κέρδη/(ζημιές) από αποτίμηση αποτελεσματικών πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	2.848	(1.921)	26.208	(98.746)	(3.506)	7.233	(67.883)
Αναταξινόμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου στα Αποτελέσματα (Κέρδη)/Ζημιές	8.339	-	65.232	(152.665)	(1.305)	-	(80.399)
Λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	2.256	-	2.256
Επίδραση φόρου	(751)	423	-	(2.611)	1.058	(1.477)	(3.358)
Υπόλοιπο 31/12/2024 (Χρεωστικό)/Πιστωτικό	2.662	(1.498)	27.889	(79.316)	(8.793)	6.742	(52.315)
Επίδραση σε: Κατάσταση Αποτελεσμάτων 31.12.2024	8.339	-	65.232	(152.665)	(1.305)	-	(80.399)
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος (προ φόρων) 31.12.2024	2.848	(1.921)	26.208	(98.746)	(3.506)	7.233	(67.883)

Πίνακας 2

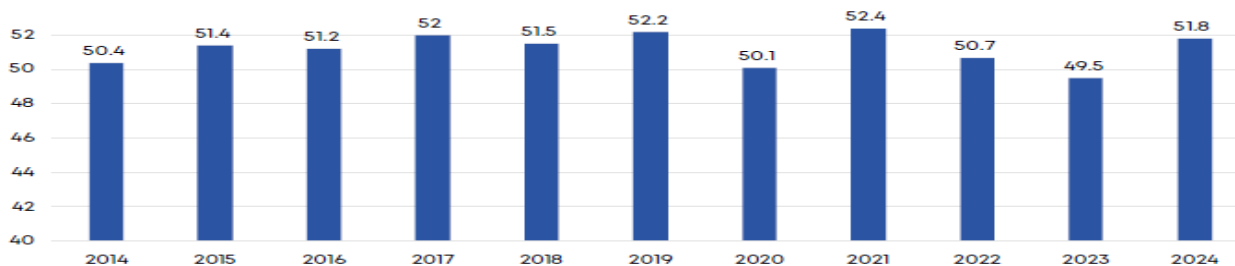
Electricity market in Greece

IPTO entered the new electricity market on 1 November 2020. Fully compliant with the European Target Model, the new market introduces competition by providing significant incentives for new market participants as well as by attracting new investments and more efficient integration of renewable energy sources into the electricity market.

In 2024, total net electricity demand in HETS stood at 51.8 TWh (an increase of 4.6%) and contribution of lignite amounted to 6.2%.

reduced compared to 2023, while in the same year there was a significant increase in the contribution of RES by about 55.3%.

Demand Evolution (TWh)

Πίνακας 3

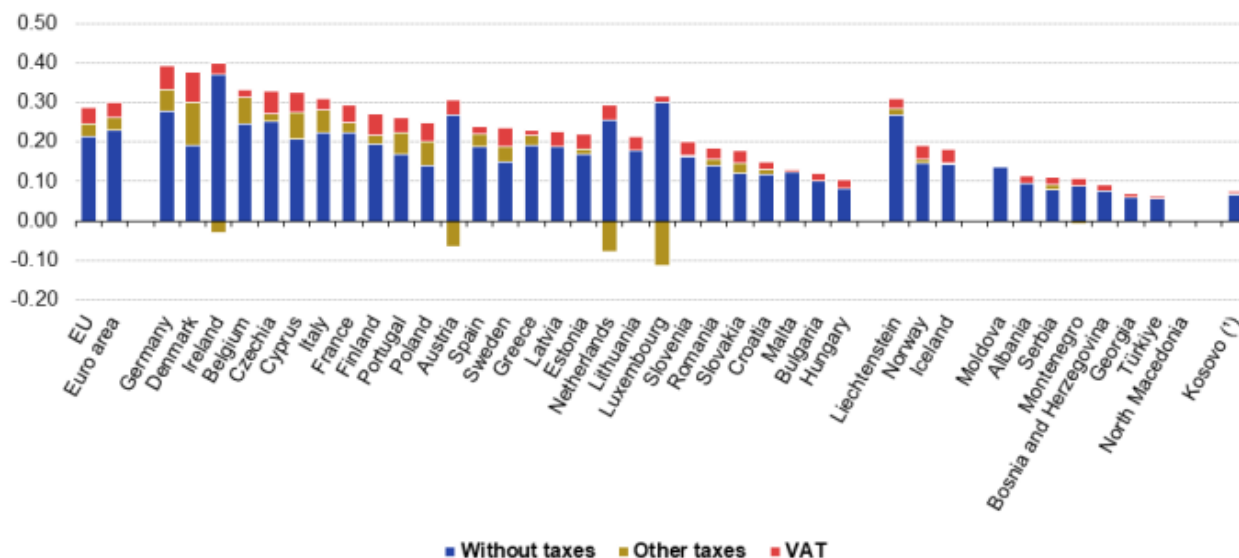
Κατά 30,8% ήταν ακριβότερη η χονδρική τιμή ρεύματος στην Ελλάδα το 2024 σε σχέση με την Ευρώπη

Σημαντικά υψηλότερη ήταν η τιμή χονδρικής του ηλεκτρισμού στην Ελλάδα το 2024, σε σχέση με το μέσο ευρωπαϊκό όρο, που κατέγραψε μεν πτώση σε σχέση με το προηγούμενο έτος, αλλά χαρακτηρίστηκε τόσο από τις μεγάλες αποκλίσεις τιμών μεταξύ των χωρών, όσο και από μεγάλη αστάθεια, έντονη μεταβλητότητα και αύξηση της συχνότητας εμφάνισης αρνητικών τιμών.

Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του Ευρωπαϊκού Ρυθμιστή (ACER) το 2024 ήταν η χρονιά κατά την οποία η Ευρώπη κατέγραψε τις χαμηλότερες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας από το 2021, με αισθητές όμως τις διαφορές μεταξύ των περιφερειακών αγορών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η Ελλάδα, όπου σύμφωνα με τα στοιχεία του ΑΔΜΗΕ, η μέση τιμή στην προμερήσια και την ημερήσια αγορά ηλεκτρισμού το 2024 διαμορφώθηκε στα 105,95 ευρώ/MWh- και φθάνει στα 121,71 ευρώ/MWh αν προσθέσουμε τις προσαυξήσεις της Αγοράς Εξισορρόπησης-, έναντι μόλις 81 ευρώ/MWh, που ήταν η τιμή χονδρικής κατά μέσον όρο στην Ευρώπη, σε μία χρονιά που παρουσίασε μεγάλη αύξηση της εμφάνισης αρνητικών τιμών.

Πίνακας 4

**Electricity prices for household consumers, second half 2024
(€ per kWh)**

(*) This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of Independence.
Source: Eurostat (online data code: nrg_pc_204)

eurostat

Πίνακας 5

Μετοχική Σύνθεση (30.06.2025)

